

De Hemelse Bergen van Kirgistan

door Andre Polak

2014

Vooraf

Eerst maar even wat feiten over Kirgistan, want hier in het westen is weinig bekend over dit land, voor zover men al weet waar het ligt. Kirgistan ligt in het Shian Tan gebergte en grenst aan Kazachstan in het noorden, Tadzjikistan in het zuiden, China in het oosten en Oezbekistan in het westen.

De letterlijke vertaling van Shian Tan is Hemelse Bergen. Kirgistan behoorde in de 13e eeuw tot het Mongoolse rijk van Dzjengis Khan maar kwam in de 2e helft van de 19e eeuw geleidelijk in Russische handen. Op 15 december 1990 werd de republiek Kirgizië (of Kirgistan) uitgeroepen met als president Askar Akajev (nooit van gehoord) en is sinds 31 augustus 1991 onafhankelijk. Kirgistan is vooral Islamitisch (75%) en voor de rest Russisch-Orthodox (20%) en Katholiek. Het heeft een uitgesproken landklimaat met koude winters en hete zomers. Het is ook een arm land; het grootste deel van de bevolking leeft nog van landbouw en veeteelt en maar een heel klein gedeelte is werkzaam in de industrie (15%). Het is dus niet verwonderlijk dat Kirgistan het toerisme probeert te ontwikkelen, maar het staat nog in de kinderschoenen. Alleen ten noorden van het Issyk Kul meer is enig toerisme, maar het maakt een rommelige indruk. Avontuurlijke fietsers en wandelaars zijn vooral te vinden in de bergen ten zuiden en ten oosten van het Issyk Kul meer.

Bishkek

Bishkek is de hoofdstad en ligt ten noordwesten van het Issyk Kul meer aan de voet van de Kyungey Alla-Too gebergte. Kyungey betekent zonnig en Alla-Too betekent veelkleurig. Het is een jonge stad naar Russisch model met brede wegen en pleinen, veel grote parken en talloze monumenten zoals het Victory monument in de vorm van een joert dat een eerbetoon is aan de gesneuvelden tijdens

WO 2. Russische volkeren eren de zonen en dochters die het leven hebben gegeven voor het vaderland.

Bij aankomst op Bishkek zijn alleen onze fietsen aangekomen. Een mountainbike met voorvork vering is eigenlijk een must in dit land. Nadere informatie leert dat de bagage op het vliegveld van Istanbul is achtergebleven en achteraf bezien is het eigenlijk al verwonderlijk dat de fietsen zijn aangekomen. Het Alpinist guesthouse is vlakbij het centrum en de eerste dag vermaken we ons met de bezichtiging van Bishkek in afwachting van onze bagage. Naar westerse maatstaven is alles heel goedkoop en je moeite doen om in 3 weken € 150 op te krijgen.

Van Bishkek naar Naryn

We fietsen het Issyk Kul meer tegen de wijzers van de klok in (zie kaartje) en het eerste deel van de reis bestaat uit 10 aaneengesloten fietsdagen naar Karakol met als doel de Tersky Alla-Too bergketen ten zuiden van het Issyk Kul meer. De begeleiding bestaat uit een grote lawaaige truck met chauffeur, gids en Lena de kokkin. Voor 9 man is dit redelijk luxe. Na een korte transfer vanuit Bishkek

via een smalle en gevaarlijke tunnel naar de Tor Ashuu pas op 3100 meter dalen we af met de fiets de Suusamyrvallei in. De Suusamyrvallei is een prachtige vallei met groene rollende heuvels met zo hier en daar wat paarden tegen de achtergrond van besneeuwde bergpieken. Na een rustige fietsdag slaan we aan de oever van de Suusamyrvallei onze tenten op.

De volgende dag volgen we de Suusamyrvlief verder de vallei in. De temperatuur is 30 tot 40 graden onder een blauwe hemel en dit zou tot aan Karakol zo blijven. Langs de oever groeien populieren met op de achtergrond sterk geërodeerde bergen die in kleur wisselen van groen naar bruin en rood. Onder populieren kamperen we aan de oever van de Suusamyrvlief vlak voor Aral.

Vanaf Aral volgen we de Kekemerin rivier stroomopwaarts tot aan Bayzak. We fietsen door landelijke dorpjes waar de tijd stil lijkt staan naar Bayzak. Bij Bayzak slaan we af naar het zuiden en fietsen door een prachtige kleurrijke kloof met besneeuwde toppen, groene weiden en geërodeerde ruige bergen. We slaan onze tenten op aan de voet van de Kara Kech pas op een plateau. In totaal hebben we vandaag 1100 meter geklommen.

Vandaag de eerste serieuze klim naar de Kara Kech pas op 3384 meter (900 meter klimmen vandaag). Onder de brandende zon klim ik in een gestaag tempo omhoog en de naam Hemelse Bergen krijgt allengs meer betekenis. Het uitzicht vanaf de pas is fabelachtig. We dalen vervolgens af naar de zuidzijde van het Son Kul meer op

3000 meter hoogte. Aan de oever van het meer komen we semi nomadische Kirgiezen tegen die vroeg in mei al hier naar boven komen. Ze wonen in joerts (ronde tenten) en hoeden hun vee met paarden. Naast de nomaden slaan we aan de oever van het meer onze tenten op met de besneeuwde pieken van de Son Kul bergketen aan de overkant van het meer als achtergrond. Een verfrissende duik in het meer heb ik maar achterwege gelaten. Je moet eerst 100 meter door een dikke laag modder heen

terwijl je wordt aangevallen door een leger muggen en dan natuurlijk ook weer terug. Dan maar genieten van een mooie zonsondergang.

Het is slechts 200 meter klimmen naar de Moldoo Ashuu pas op 3200 meter waar we een prachtig uitzicht hebben op het Kurtka dal, hellingen vol met pijnbomen met op de achtergrond de Alla-Too bergketen. Daarna volgt een spectaculaire en lange afdaling in het Kurtka dal, waar we op 2000 meter overnachten op een groene weide aan het water. We kunnen ons weer wassen en bijkomen van de

inspanningen.

Nog 7 km en dan komen we weer op asfalt. We steken de rivier Naryn over en slaan dan linksaf naar Naryn. De chauffeur van de truck geniet van het uitzicht over de rivier. De overige 100 km naar Naryn fietsen we over asfalt langs de gelijknamige rivier. Het is heerlijk weer te fietsen op asfalt en de weg is redelijk vlak. Naryn is de campus en van de universiteit van Centraal Azië en heeft 260.000 inwoners.

De provincie waarin Naryn ligt is een van de armste van Kigistan maar wel de meest authentieke. Opvallend is de helderblauwe kleur van veel gebouwen en moskeëen.

Manas is een mythische volksheld uit een kirgizisch heldendicht vergelijkbaar met Homerus. Het wordt beschouwd als een nationaal erfgoed en op veel plaatsen kom je standbeelden tegen die herinneren aan Manas. We verblijven deze keer in een guesthouse en 's avonds genieten we van een uitgebreid diner in een Kirgizisch restaurant want morgen wacht een zware dag.

Van Naryn naar Karakol

We gaan verder oostwaarts in het dal van de Naryn maar na 14 km houdt het asfalt op en fietsen we op een stenige weg 30 km verder het dal in. We slaan dan linksaf en gaan langs de Kichi Naryn (de kleine Naryn) omhoog het Tersky Alla-Too gebergte in. Tersky betekent in de schaduw van. Doel is de Tosor pas op 3893 meter maar zullen die pas in de ochtend van de 4e dag bereiken. Over een smal stenig

pad met af en toe steile klimmetjes gaan we langs de rivier omhoog. Vanwege de kleine smalle houten bruggetjes hebben we tijdelijk een busje als begeleiding en de truck zien we pas weer op de beoogde kampeerplek. Het is behoorlijk heet en 53 km klimmen over een stenig pad is pittig. Uiteindelijk komen we in een breed groen dal op een plateau uit. Na een uur fietsen zie ik de truck en de kampeerplek aan de oever van de rivier opdoemen. Flessen bier liggen al af te koelen in het water van de rivier en dat smaakt natuurlijk prima.

We volgen de Balgart rivier (stroomt in de Kichi Naryn) verder omhoog. Het is slecht 40 km met 400 meter hoogteverschil en kan dus volop genieten van de schitterende omgeving. De besneeuwde

ijzige toppen waarin de Tosor pas moet liggen komen steeds dichterbij. Het weer slaat echter om en er lijkt een stevige depressie aan te komen die een einde dreigt te maken aan het hete weer. De kampeerplek is bij de Jylu Suu heetwaterbronnen aan de Balgart rivier. Het blijkt dat we daarvoor in

een gammele hut moeten zijn met water van 40 graden heet. Dat is meer dan ik kan verdragen dus ik heb voor de eer bedankt. Later in de middag gaat het licht regenen wat een mooie regenboog oplevert. We fietsen verder over de onverharde weg omhoog in een betoverende omgeving tot aan de voet van de Tosor pas. De ijzige toppen van de pieken kan je bijna aanraken. Ook de

bekende ruige rode bergen ontbreken niet. Het is slechts 29 km met een hoogteverschil van 550 meter en dus tijd genoeg voor mooie foto's want de depressie lijkt weg te trekken naar het oosten. Op een plateau aan de voet van de Tosor pas zetten we onze tenten op. De schedel van een yak op een kleine heuvel markeert de plek. Het is nog slechts 350 meter naar de Tosor pas op 3893 meter maar daarna moeten we nog 2250 meter dalen tot aan de oever van het Issyk Kul meer en dus maken we ons bij het aanbreken van de dag klaar voor de laatste etappe. Tijdens de korte klim naar de Tosor pas passeren we nog een aantal yaks. Een stenig pad tussen rotsen door markeert de Tosor pas met uitzicht op de ijzige pieken van de ons omringende bergen.

Bergbeklimmers schijnen zich hier nog niet aan gewaagd te hebben. Daarna volgt een steile, lastige en stenige afdaling in het dal van de Tosor rivier. We laten de witte vierduizenders achter ons en vervolgen onze weg door

badlands langs de Tosor rivier. Hier komen we ook de herders met hun schapen weer tegen. In de middag bereiken we de oever van het Issyk Kul meer waar een busje ons staat op te wachten voor de transfer naar Karakol. Het was schitterend maar ik verlang wel naar een rustdag en een hete douche.

Van Karakol naar Bishkek

De rustdag in Karakol brengen we door met een bezoek aan de volledig houten Russisch- Orthodoxe Holy Trinity kerk en het Przhewalsky museum net buiten de stad. Przhewalsky was kolonel in het leger in 1878 en is beroemd geworden vanwege zijn ontdekkingsreizen in Centraal-Azië en later hebben ze een paard naar hem vernoemd als eerbetoon (het przhewalsky paard dus).

De komende 4 dagen fietsen we door een desolaat landschap met op de achtergrond de meer dan 6000 meter hoge pieken van het Shian Tan gebergte die de grens met China en Kazachstan vormen (het gebergte ten oosten van het Issyk Kul meer). We fietsen tot aan Kuturga dat aan de noordzijde van het Issyk Kul meer is gelegen en gaan dan met een transfer terug naar Bishkek. Er zit echter een zware depressie aan te komen en de kans is groot dat die een aantal dagen in de bergen zal blijven hangen maar niemand lijkt zich daar druk om te maken.

De eerste dag begint zwaar bewolkt met veel regen als we Karakol uit fietsen op weg naar de voet van

de Chon-Ahuu pas op 3822 meter. In een prachtig groen dal klimmen we gestaag omhoog maar door het slechte weer is er nauwelijks zicht. Op een plateau aan de voet van de pas zetten we de tenten op als het even droog is.

Het is 18 km klimmen naar de Chon-Ahuu pas op 3822 meter en het is nat en koud. In de verte zie ik de witte in nevels gehulde bergen waar de Chon-Ahuu pas zich moet bevinden op me af komen. Gelukkig heb ik warme kleren meegenomen. Gestaag klim ik over een stenig en modderig pad naar de pas. Op de pas kom ik in een besneeuwde witte wereld en is de temperatuur tot het

vriespunt gedaald. Ondanks alles blijft het indrukwekkend om deze bergen op de fiets te bedwingen. Vanwege de kou daal ik snel weer in af in de Sary Jaaz vallei. Op een smal stenig pad vlak langs de rivier vervolgen we onze weg in de Sary Jaaz vallei. Op een modderig plateau langs de rivier zetten we de tenten op. Vlak voor de kampeerplek krijg ik nog een lekke band. De regen is inmiddels overgegaan in natte sneeuw en ik voel me klein en nietig in deze wonderde wereld. Martin gooit een zak chips op tafel als we de tent opgezet en ingeruimd hebben en onmiddellijk zit de stemming er weer goed in. Zo eenvoudig is dat.

Een lading sneeuw rolt van mijn tent als ik de volgende ochtend naar buiten stap. Het sneeuwt nog steeds en alles is bedekt met een dikke laag sneeuw. Ik weet dat het in het najaar slecht weer kan zijn maar voor half augustus is dit

belachelijk. We besluiten nog even te wachten voor we verder fietsen. Het blijft echter sneeuwen en ook vanwege de kou besluiten we met de truck verder af te dalen in de Karkara Canyon. De truck heeft het flink moeilijk met de sneeuw en modder en we blijven dan ook regelmatig steken. Vanaf een uitzichtspunt kan ik nog wel een mooie foto maken van de Karkara Canyon. We komen in een

groen dal en langs de weg onder een aantal pijnbomen zetten we de tenten op. De volgende dag is het droog en opgewekt trekken we de natte fietskleden weer aan. We fietsen langs een rivier in een prachtig groen dal langs de grens met Kazachstan. We passeren het eerste dorp (San Tash) maar zien niet meer dan wat armzalige nederzettingen. Aan de rand van een bosschage langs een met pijnbomen begroeide helling is de kampeerplek. Het is aanzienlijk warmer en we kunnen in ieder geval de natte spullen drogen. Het is nog vroeg in de middag en dus fietsen we nog wat in de prachtige omgeving.

We komen direct op een asfaltweg als we volgende dag op weg gaan voor de laatste voor de laatste fietsdag naar Kuturga. We fietsen langs de noordzijde van het Issyk Kul meer naar Kuturga tegen de achtergrond van groene heuvels en de besneeuwde pieken van de Tersky Alla-Too bergketen. Issyk Kul betekent Warm Meer en vanwege het thermale water heeft het een aangename temperatuur en bevriest het nooit. Het is het op één na grootste bergmeer ter wereld en kent een grote diversiteit aan inheemse vissoorten.

De transfer naar Bishkek in de truck is 6 uur maar de omgeving is schitterend. De laatste rustdag in Bishkek brengen we door met de gebruikelijke bezigheden zoals bellen, sms, souvenirs enz. Het is weer heet onder een onbewolkte hemel.

Midden in de nacht vertrekken we naar het vliegveld voor de vlucht terug naar Nederland. Op Schiphol is de bagage

wéér niet aangekomen maar ik maal er niet meer om. Alles went.